

[Jουλ-Madsen.]

til endelig vedtagelse i den skikkelse, det fik ved anden behandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 124 stemmer; 3 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 33) findes i tidenden sp. 2711).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 127 stemmer; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om foranstaltninger mod lærermangelen i folkeskolen.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 34) findes i tidenden sp. 2714).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sættes til forhandling.

Sigsgaard: Jeg vil gerne først sige, at vi naturligvis er tilfreds med, at der sker en beskedent nedsættelse af elevtallet i 1. klasserne. Jeg er enig i, at det netop i 1. klasserne

er særlig væsentligt, at klassekvotienten ikke er for stor. Jeg tror, det vil være hensigtsmæssigt, at de kommunale skolemyndigheder anmodes om at indberette alle tilfælde, hvor elevtallet i 1. klasserne alligevel, til trods for det der nu står her, bliver over 28, og jeg håber, at der her bliver tale om absolutte undtagelser.

Om selve lovforslaget vil jeg gerne sige, at vi ikke deler troen på, at der snart kommer et stort overskud af lærere. Der er gennem masser af år fra tid til anden fremsat prognoser, der viser, at nu varer det kun meget, meget kort tid, før der er tilstrækkeligt med lærere, måske endda overskud af lærere. Disse prognoser har aldrig slået til. Hvis der bliver tale om et sådant overskud inden for en kortere årrække, sker det kun, fordi den pædagogiske udvikling er bremset. Lærerrationeringen er derfor en evighedsforanstaltning, og vi har da også mange gange forlænget denne lovgivning. Det er en foranstaltning med negative virkninger; den pædagogiske aktivitet dæmpes bl. a. af den, og VS kan ikke stemme for den.

Vi har ved første behandling peget på andre veje. Først og fremmest vil jeg nævne, at man kunne nedsætte børnenes timetal. I andre lande har man lavere timetal uden påviselige skadevirkninger, tværtimod. Desuden hører børnene på visse klassetrin efterhånden til de grupper, der har den længste arbejdstid her i landet. I stedet for at gøre noget ved det, laver man et vældigt postyr, når Gentofte skolevæsen gennemfører et beskedent eksperiment med 5 dages ugen. Man skulle hellere se at få gennemført denne 5 dages uge, i første omgang i hvert fald for sommerhalvåret, og det bør ske i forbindelse med en nedsættelse af børnenes timetal og ikke, som det nu overvejes i visse kommuner, ved at give børnene flere timer de andre dage. Jeg læste i avisen forleden, at man i en enkelt kommune overvejer at give børnene op til 7 timer om dagen. Man ved i forvejen, at udbyttet af den 6. og måske endog den 5. time er begrænset, så hvordan vil det ikke gå, hvis de nu skal have 7 timer om dagen? Deres arbejdsbyrde vil også på den måde blive helt urimelig.

Vi anbefaler altså, at man går andre veje end dem, der er valgt i lovforslaget her, og må undlade at stemme, når afstemningen nu om et øjeblik finder sted.

K. B. Andersen: Jeg skal ikke forlænge debatten meget, jeg vil blot gerne, når hr. Sigsgaard nu taler om de fejlslagne prognoser, sige: jeg har aldrig deltaget i talen om, at vi stod over for et ophør af lærermangelen — det tror jeg også, hr. Sigsgaard ved — for jeg har ment, at der pædagogisk ville rejse sig så mange krav, at vi kan bruge alle dem, vi kan lave de kommende år.

Og en lille bemærkning til. Det er utroligt, som hr. Sigsgaard igen afslører sin til Storkøbenhavn begrænsede horisont. Jeg tør antyde, at det lovforslag, vi her står med, ikke alene har haft negative virkninger ud over landet. I de kredse, hvor man har haft svært ved at få lærere i de tyndt befolkede egne og de fjerntliggende egne, er dette lovforslag skyld i, at det nu endelig begynder at lysne.

Sigsgaard: Jeg er selvfølgelig enig i, at der bør gøres noget, derfor stemmer vi ikke imod dette lovforslag, men undlader at stemme for dermed at tilkendegive en protest imod, at man hverken i hr. K. B. Andersens ministertid eller nu agter at gå andre veje. Vi har forsøgt at pege på sådanne andre veje, og nu kunne jeg konkret spørge hr. K. B. Andersen, om han ikke mener, at det ville være en idé at nedsætte børnenes timetal, om ikke han mener, at det ville virke i samme retning som det lovforslag, vi her behandler.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at i mine bemærkninger før om prognoserne for lærermangelen, hentydede jeg ikke på nogen måde til hr. K. B. Andersen. Jeg er ganske enig i, at han mange gange har understreget, at når engang vi når frem til at få produceret nogle flere lærere, så bliver der sandelig også behov for dem. Der er vi ganske enige.

K. B. Andersen: Jeg er ikke principielt uenig i det, hr. Sigsgaard sagde om timerne, og det glædede mig, at jeg gav anledning til, at hr. Sigsgaard opdagede landet uden for Valby bakke.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 127 stemmer; 4 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændringer i lov om hemmelige patenter.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 17) findes i tidenden sp. 2714).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Poul Dam: Som det fremgik af anden behandling af dette forslag, er mit parti modstander af den hovedlov, som ændringsloven her slutter sig til, og vi mener derfor, det er rigtigt at undlade at stemme ved denne tredje behandling, hvad vi gerne vil anbefale også andre at gøre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 121 stemmer mod 3; 7 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring i lov om arbejdstageres opfindelser.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 13) findes i tidenden sp. 2714).